

HAARLEM - Dit artikel is gemaakt door team Volans. In team Volans werken specialisten van de politie, het Openbaar Ministerie, Belastingdienst/Douane, NVWA en enkele visserijgemeenten samen. Volans heeft het doel om de visserijsector weerbaar te maken tegen criminaliteit in het algemeen en maritieme smokkel in het bijzonder, tegen geld en druk uit de onderwereld dus. Denk aan drugs, drank, sigaretten, fraude en witwaspraktijken. Vissers zijn een doelgroep voor criminele organisaties. Periodiek verschijnt een artikel waarin een aspect hiervan aan bod komt. Zo weet jij hoe je crimineel gedrag kunt herkennen en weet je wat je kunt doen als je iets in je omgeving ziet.

Visserijsector weerbaar maken tegen criminaliteit en maritieme smokkel (5)

Burgemeesters: ‘Visserers moeten eerlijk hun geld kunnen blijven verdienen’

Burgemeesters Rian van Dam (Hollands Kroon) en Frank Dales (Velsen) zijn beiden bestuurlijk ambassadeur van het project Aanpak Maritieme Smokkel Noord-Holland. Team Volans is onderdeel van dit project en heeft als doel om maritieme smokkel zichtbaar te maken en tegen te gaan, met een speciale aandacht voor de visserijsector. Dat verhoogt de veiligheid, zeker in en om havens, voor de mensen die daar wonen en werken. Vanuit hun ambassadeursrol vertegenwoordigen Van Dam en Dales team Volans in de politiek en promoten zij de activiteiten die het team uitvoert om de visserijsector weerbaar te houden tegen criminele verleidingen. Samen maken zij zich er hard voor dat vissers kunnen blijven doen wat ze het liefste willen: met eerlijk vissen hun brood verdienen.

Het onderzoek ‘Zuiver op de Graat’ dat eind vorig jaar werd gepresenteerd maakt duidelijk dat criminelen interesse hebben in samenwerkingen met vissers. Uit gesprekken blijkt dat vissers best vaak worden benaderd door criminelen voor een klus. Op een enkele uitzondering na geven vissers daar gelukkig geen gehoor aan. Nu de sector nogal wat voor de kiezen krijgt, wil team Volans vissers helpen, om zo te voorkomen dat vissers de fuik van ‘lucrative aanbiedingen’ binnenvaren.

Veel veranderingen

Burgemeester Frank Dales: ‘De vissers hebben wind tegen. Denk aan de Brexit, het pulsverbod, stijgende brandstofprijzen, windparken op zee en de coronamaatregelen. Dat kan ertoe leiden dat de visserij een kwetsbare beroepsgroep wordt. Verreweg de meeste vissers werken hard en zoeken daarbij naar inventieve oplossingen om tegenslagen het hoofd te bieden en te blijven bestaan. Maar voor sommigen kan samenwerking met criminelen die over zee willen smokkelen een oplossing voor hun financiële problemen lijken. Het onderzoek ‘Zuiver op de Graat’ dat de politie in november publiceerde bevestigt dit. Maar in die verleiding om mee te doen aan smokkelpraktijken schuilt voor de visserij juist groot gevaar. Ik vind het daarom belangrijk dat we goedwillende vissers beschermen’.

Noordzeeakkoord

Burgemeester Rian van Dam vult hem aan: ‘Een belangrijke verandering is het Noordzeeakkoord, waarin afspraken staan over windparken en natuurgebieden op zee. Een gevolg daarvan is straks minder ruimte voor de visserij. Om een toekomstbestendige en weerbare vloot te houden, moeten we verkleinen, innoveren en verduurzamen. Natuurlijk blijven er ook vissers die hun passie kunnen uitoefenen om ons te voorzien van voedsel uit zee.’

Wet Bibob

Team Volans is met verschillende vissers en visserijorganisaties in gesprek gegaan over het weerbaar houden van de visserijsector. Met wat zij daar ophaalden zijn de burgemeesters

naar het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) gegaan. Die minister is namelijk verantwoordelijk voor de wettelijke regels in de visserijsector. Wat team Volans betreft zouden vissers die mee doen aan maritieme smokkel niet langer in aanmerking moeten komen voor een vergunning.

Burgemeester Dales: ‘Samen met het Rijk zoeken wij naar de manier waarop de overheid vissers kan helpen om weerbaar te blijven tegen criminele aanbiedingen. Wij hebben helder gemaakt dat wij de visserij daarom graag onder de wet Bibob willen brengen. Dit houdt in dat vissers getoetst kunnen worden op hun integriteit, hun eerlijkheid. Dat helpt om degenen met verkeerde intenties er uit te halen, en dat geeft de eerlijke vissers betere kansen. Het ministerie gaat er serieus werk van maken om dit in de wet te krijgen, en heeft dit ook in Brussel aangekaart. Wat ons betreft kan dit niet snel genoeg geregeld worden.’

Vergelijkbare sector

Het ministerie ziet deze uitdaging voor de visserij ook. Nanou Beekman (directeur Grote Wateren, Visserij en Landelijk Gebied van het ministerie van LNV) vertelt: ‘Wij krijgen signalen dat criminelen de meest kwetsbare vissers benaderen om mee te werken aan smokkelpraktijken. Wij zijn nu aan het kijken of de wet Bibob ook voor de visserijsector kan worden toegepast. Het kunnen ontnemen van vergunningen in geval van criminele activiteiten heeft een afschrikwekkende en preventieve werking’.

Burgemeesters Van Dam en Dales hebben er op aangedrongen dat het ministerie van LNV samen met team Volans onderzoekt of deze

screening bij het afgeven van vergunningen kan worden ingesteld. Maar ook andere maatregelen zijn nodig. Denk hierbij bijvoorbeeld aan financiële coaching voor bedrijven die in financieel zwaar weer zitten en aan omscholingsfondsen. De burgemeesters zien hier kansen. ‘Juist nu er in de visserij nog geen problemen zijn op de schaal die we al wel bij boeren zien, kunnen deze maatregelen de vissers helpen om ‘nee’ te blijven zeggen tegen criminele verleidingen’, legt Van Dam uit.

Goede naam

Met verandering van de wet en deze acties hopen Van Dam en Dales vissers te beschermen. ‘Kwaadwillende vissers die smokkelen bezorgen de hele visserij een slechte naam. En niet alleen een slechte naam, ook overlast in het werk. Want hierdoor nemen uitgebreide controles toe’, beredeneert Dales.

Van Dam tot slot: ‘Door spannende verhalen over vissers in de criminaliteit worden vissers in een verkeerd daglicht gezet. Door vissers weerbaar te houden kunnen zij ‘nee’ blijven zeggen tegen criminelen komen er minder kwalijke verhalen in de publiciteit. De visserij moet gelinkt blijven worden aan harde werkers die houden van hun enorm mooie beroep, aan prachtige vergezichten en aan heerlijke vis. Dat is natuurlijk onze ultieme wens!’

Meer weten?

Meer weten over het kennisdossier Weerbaarheid tegen criminaliteit? Op de hoogte blijven van de laatste ontwikkelingen? Ga dan naar <https://vistikhetmaar.nl/dossiers/weerbaarheid-tegen-criminaliteit/> of volg Vist ik het maar op Facebook (@Vistikhetmaar) en Twitter (@Vistikhetmaar).

Meld, want elk vermoeden telt!

Jij kan zelf ook helpen om de visserijsector weerbaar te houden. Melden is een belangrijk aandachtspunt. Dat kan op verschillende manieren:

- Maak het bespreekbaar met een collega-visser of met jouw bond of vereniging;
- Neem contact op met de politie via 0900-8844;
- Neem contact op met de kustwacht via 0900-0111;
- Neem contact op met Meld Misdaad Anoniem (M.) via 0800-7000 of www.meldmisdaadanoniem.nl. Heb je informatie over criminaliteit, maar zijn er redenen waarom je niet naar de politie kan of durft? Een lastig dilemma. Hiervoor biedt M. een vangnet. M. is het onafhankelijke meldpunt waar je anoniem informatie kunt geven over criminaliteit. De anonimiteit van de melder staat bij M. op de eerste plaats. Het team van medewerkers heeft maar één doel voor ogen: jouw anonimiteit beschermen. Jouw anonimiteit is voor M. zelfs belangrijker dan het oplossen van een onderzoek.

Degene bij wie je de melding doet, bijvoorbeeld de politie of de kustwacht, bedenkt welke actie passend is. Dat kan bijvoorbeeld een onderzoek naar een persoon zijn of een doorzoeking van een schip of bedrijfspand.